

Zacharia 4 – De kandelaar en de twee bomen

In Zacharia 4 wordt een belangrijk visioen gegeven aan de profeet Zacharia. Hij ziet een **gouden kandelaar** en daarnaast **twee olijbomen**. Deze olijbomen lijken hun olie te geven aan het olievaatje van de kandelaar. Zo kan de kandelaar altijd blijven branden. Dit visioen kan in allerlei richtingen uitgelegd worden, maar de eerste laag van betekenis wordt door de engel van het visioen zelf gegeven:

Als Zacharia aangeeft dat hij niet weet wat het visioen betekent, zegt de engel het volgende: 'Dit is het woord van de Heer tot Zerubbabel: niet door kracht of geweld, maar **door mijn Geest**, zegt de Heer van de legermachten.' Kennelijk gaat dit visioen over de Geest van de Heer. Nu ligt het zeer voor de hand om de **olie** met de Heilige Geest te verbinden. Olie wordt in de Bijbel namelijk vaak gebruikt als beeld voor de Heilige Geest. Koningen en priesters werden bijvoorbeeld gezalfd met olie, zodat zij toegerust werden met Gods Geest voor de taak, die zij moesten vervullen.

Ook gaat het in de uitleg van de engel om het aandragen van een sluitsteen en de grondvesting van een huis. Het gaat hierbij om de herbouw van de **Tempel**, door koning Zerubbabel. Eén van de kenmerken van de Tempel was, dat daarin een grote zevenarmige kandelaar stond. Deze werd de **menorah** genoemd. De kandelaar verwijst daarbij naar de aanwezigheid van Gods licht in de Tempel. De kandelaar van het visioen is deze *menorah*.

Vervolgens legt de engel uit wat die twee olijbomen betekenen. Dat zijn de twee gezalfden, die bij de Heer van de hele aarde staan. In de context van het boek Zacharia lijkt me dat niet anders uit te leggen, dan verwijzend naar **koning Zerubbabel** en **hogepriester Jozua**. Zij zijn de gezalfden, die de eredienst van God weer zullen herstellen. Zerubbabel zal Gods Tempel bouwen en Jozua zal de eredienst in de Tempel leiden, volgens Zacharia 3 en 4.

Dan wordt er nog gesproken over de **zeven ogen van de Heer**, die over heel de aarde trekken. Zij zullen blij zijn, als Zerubbabel de sluitsteen van de Tempel aandraagt. Deze ogen zijn zelfs aan deze steen verbonden, volgens Zacharia 3:9. En deze steen is bestemd voor hogepriester Jozua.

Zo zien we dat dit visioen in eerste instantie betekent, dat Jozua en Zerubbabel de **eredienst** (de *menorah*) zullen voeden met olie. Zij zorgen voor de mogelijkheid dat Gods aanwezigheid en licht weer komt wonen tussen de Israëlieten. Jozua en Zerubbabel staan dan in bredere zin ook voor het **koningschap** en **priesterschap**. Koningen en priesters hebben de belangrijke taak, om Gods aanwezigheid tussen het volk te laten wonen!

In het Bijbelboek **Openbaring** wordt verder geborduurd op dit visioen. Daar vinden we een tweede betekenislaag van dit visioen. Visioenen en profetieën hebben namelijk vaak meerdere betekenislagen en vervullingen. Laten we hiernaar gaan kijken:

In Openbaring 11 worden de twee gezalfden, die voor de Heer van de hele aarde staan, verbonden met de **twee getuigen in de eindtijd**. Zij zullen grote **tekenen en wonderen** doen en het evangelie met kracht nog één keer laten uitgaan. Dan zullen zij **gedood** worden, weer opstaan en ten hemel varen. Zo gaan zij hun heiland Yeshua achterna.

Er is veel gespeculeerd over wie die twee getuigen nu precies zouden zijn. Zijn dit Mozes en Elia, omdat zij op de berg van de verheerlijking bij Yeshua waren? Of zijn dit Elia en Henoch, omdat zij beiden niet op natuurlijke wijze overleden zijn, maar in de hemel zijn opgenomen? Of Johannes de Doper en Elia, omdat zij beiden voorlopers zijn van de Messias?¹ Zelfs Daniël zou nog een kandidaat kunnen zijn, omdat er over hem gezegd wordt, dat hij in het laatste der dagen zal opstaan.²

Hoewel ik geloof dat deze twee getuigen naar twee letterlijke getuigen kunnen verwijzen, geloof ik ook dat deze twee getuigen staan voor **alle volgelingen van Yeshua** in de laatste dagen. Gods kracht zal bijzonder zichtbaar gaan worden in zijn volgelingen in de eindtijd. Zij zullen de weg van hun heiland Yeshua achterna gaan. Zowel in tekenen en wonderen, als in sterven, opstaan en ten hemel varen.

De *menorah*, de zeven ogen van de Heer en de Heilige Geest worden in Openbaring in één beeld samengenomen. In Openbaring 1:4 wordt namelijk gesproken over de **zeven Geesten**, die voor Gods Troon zijn. Dit staat voor de volheid van Gods Geest en Gods aanwezigheid. En een paar verzen verderop lezen we dat Yeshua zich openbaart, staande te midden van zeven gouden kandelaars (vers 12).

Deze kandelaars hebben een speciale rol in Openbaring. De kandelaars zijn namelijk aan de verschillende **gemeentes** gegeven. Zij staan voor **Gods aanwezigheid**, Gods Geest, Gods ogen bij de volgelingen van Yeshua. Er bestaat een mogelijkheid dat deze kandelaar ook uit een gemeente van volgelingen weggenomen wordt, volgens Openb. 2:5. Als men God oprecht dient, zal God zelf in het midden van zijn volk wonen.

Dan de bomen nog. We vinden de bomen terug in Openbaring 22. Hier gaat het over de **Boom des levens**, die aan de **rivier van God** staat geplant. Deze rivier stroomt uit Gods Troon of Tempel.³ We hebben hier te maken met een heel oude traditie van heilige bomen en heilig water in de Tempel.⁴ Gods volgelingen worden dan ook vergeleken met bomen, die in de Tempel zijn geplant.⁵ En ieder die met **Gods wet** bezig is, staat aan Gods rivier geplant.⁶ Zij zullen groeien en vrucht dragen op hun tijd.

---

¹ Mal. 4:5, Matth. 17:10-13

² Dan. 12:13

³ Ezech. 47

⁴ Het paradijs is oorspronkelijk ook een beeld van de Tempel, waar God in woont. In deze Tempel zijn rivieren en bomen. We vinden soortgelijke tempels, met heilige bomen en heilig water, ook bij de volken rondom Israël.

⁵ Psalm 92:13-14

⁶ Psalm 1

Als we het plaatje nu compleet maken, ontstaat er een **gesloten circuit**. Uit Gods aanwezigheid, gesymboliseerd door de *menorah*, stroomt het water van het leven. Wij zijn als olijfbomen daaraan geplant, drinken dit water en geven vrucht op onze tijd. Dit gebeurt door het werk van de Heilige Geest. Zo leveren wij olijfolie, die weer terugstroomt naar de *menorah*, om haar te laten branden. Zolang dit circuit gesloten blijft, zal Gods aanwezigheid wonen in het midden van de gemeente. Zo niet, dan zal de kandelaar uit haar midden geweerd worden. Dan vervalt de gemeente tot mensenwerk, zonder Gods aanwezigheid.

We zagen al in Zacharia 4 dat de twee olijfbomen voor de koning en de hogepriester staan. Wij zijn in Yeshua ook gezalft tot **koningen en priesters**.⁷ Zolang wij drinken uit Gods Woord (Torah) en ons door de zalving van de Heilige Geest inzetten voor de dienst aan het heiligdom, zal het circuit gesloten zijn. Wij worden gevraagd om als koningen een ruimte op te richten, waarin Gods aanwezigheid kan wonen. En wij worden gevraagd als priesters, om steeds gebeden, goede daden en lofoffers te brengen aan God. Zo houden we de eredienst aan God in stand. Zo kan God bij ons wonen!

Het koningschap staat ook voor **kracht, oordeel en autoriteit**. We delen in de autoriteit van Yeshua en kunnen krachtig heersen met Hem. Krachtige tekenen zullen ons volgen, als we als koningen heersen met Hem.⁸ Het priesterschap staat daarentegen voor **genade, liefde en zelfopoffering**. Wij hebben als het goed is dezelfde opofferende houding als Yeshua. Wij volgen Hem na in het lijden en sterven. Want alleen zo zullen we opstaan in een eeuwig en verheerlijkt leven.⁹

Zo houden recht en genade elkaar in evenwicht. Yeshua is de Middelaar tussen die twee. En wij zijn geroepen om dat ook te zijn in deze wereld. Dit is ook precies wat de **twee getuigen** in Openbaring 11 kenmerkt! Zij doen grote wonderen en tekenen. Zij voeren oordelen uit, want hun tegenstanders worden door vuur verslonden. Maar tegelijk lijden zij en sterven de martelaarsdood, zoals hun heiland Yeshua! Zolang we God dienen in Woord en Geest, in recht en genade, zal de kandelaar blijven branden!

Jan-Willem van den Bosch, 4 september 2018

---

⁷ Openb. 1:6

⁸ Mark. 16:17-18, Matt. 19:28

⁹ 1 Petr. 2:21